

LUND UNIVERSITY

Fler arbetstillfällen och kommuninvånare: Vilka blir de ekonomiska konsekvenserna för Älmhults kommun?

Fjertorp, Jonas

2011

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Fjertorp, J. (2011). *Fler arbetstillfällen och kommuninvånare: Vilka blir de ekonomiska konsekvenserna för Älmhults kommun?* [Publisher information missing].

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Slutrapport från utredningsuppdrag

Fler arbetstillfällen och kommuninvånare

Vilka blir de ekonomiska konsekvenserna för Älmhults kommun?

April 2011

Jonas Fjertorp

ekonomie doktor, forskare inom kommunal ekonomi

Innehållsförteckning

SAMMANFATTANDE SLUTSATSER	2
INLEDNING	3
BESKRIVNING AV UTREDNINGSUPPDRAG	3
ÖVERGRIPANDE UPPLÄGG	3
GRANSKNING	3
ÄLMHULTS KOMMUN	4
FOLKMÄNGD & ARBETSTILLFÄLLEN	4
ORGANISATION	4
EKONOMISKT RESULTAT & INVESTERINGAR	4
FLER ARBETSTILLFÄLLEN	5
KONSEKVENSER FÖR DEN KOMMUNALA SERVICEN	5
KOMMUNAL SERVICE VID ETABLERINGAR	5
INDIREKTA KONSEKVENSER FÖR KOMMUNINVÅNARNA	6
SLUTSATSER	7
FÄRRE ARBETSLÖSA KOMMUNINVÅNARE	7
ÖKAT SKATTEUNDERLAG	7
MINSKAT BEHOV AV FÖRSÖRJNINGSSTÖD	8
SLUTSATSER	9
FLER KOMMUNINVÅNARE	9
UPPLÄGG	9
UTFALL ÅR 2009	10
KOMMUNEN (EXKL. VA-VERKSAMHETEN)	10
VA-VERKSAMHETEN	13
KOMMENTARER	15
INDIREKTA KONSEKVENSER	16
SLUTSATSER	17
REFERENSER	18

Sammanfattande slutsatser

Utredningen gäller Älmhults kommun och avser att visa på konsekvenser för den kommunala organisationens ekonomi av fler arbetstillfällen, minskad arbetslöshet och fler kommuninvånare. Utredningen är gjord utifrån de förutsättningar som rådde år 2009. Det är naturligtvis svårt att göra exakta beräkningar av ekonomiska konsekvenser. Förhoppningen är dock att de belopp som anges tillsammans med de principiella resonemangen, ska ge en uppfattning om storleksordning av de ekonomiska konsekvenser som man kan förvänta sig. Utredningen avser den verksamhet som bedrivs i förvaltningarna (ej kommunens bolag).

Fler arbetstillfällen till inpendlare

Personer som arbetar i kommunen men bor i annan kommun, medför inga direkta intäkter för kommunen. De medför däremot vissa kostnader för att åstadkomma en fungerande infrastruktur för inpendlingen. De största ekonomiska konsekvenserna är dock kopplade till det företag som etablerar sig eller expanderar och därigenom skapar arbetstillfällen. De investeringar som krävs kan i viss utsträckning täckas av intäkter från tomtförsäljning och anläggningsavgifter. Det är dock sannolikt att driftkostnaderna ökar mer än intäkterna.

Färre arbetslösa kommuninvånare

Utformningen av det kommunala utjämningsystemet innebär att konsekvenserna för den kommunala ekonomin av att ytterligare en invånare arbetar blir marginella. Endast en mindre andel (ca 2 %) av den ökade skatteintäkten tillfaller kommunen. Färre arbetslösa kan förväntas minska kostnaderna för försörjningsstöd. Detta vägs dock i viss mån upp av att färre arbetslösa medför ökad avgift till kostnadsutjämningsystemet.

Fler kommuninvånare

Konsekvenser för kommunen (exkl. VA-verksamheten)

Varje invånare bidrar med cirka 51 000 kr i intäkter per år. Verksamhetskostnaderna motsvarar i genomsnitt 49 000 kr per invånare. Utrymmet för ökade räntekostnader och avskrivningar av materiella anläggningstillgångar är cirka 2 000 kr per nyinflyttad invånare. Det innebär ett initialt utrymme för lånefinansierade nettoinvesteringar på cirka 17 000 kr per nyinflyttad invånare. 400 nya invånare innebär följaktligen ett investeringsutrymme på cirka 7 mkr och 1 200 nya invånare cirka 21 mkr. Vid självfinansiering minskar det initiala investeringsutrymmet väsentligt. Efterhand som tillgångarna skrivs av, skapas ett visst utrymme för ytterligare investeringar.

Konsekvenser för VA-verksamheten

Ökad folkmängd innebär att bostäder behöver byggas. VA-intäkterna från de bostäder som ytterligare 400 invånare innebär är cirka 1 mkr per år. 1 200 invånare innebär intäkter på cirka 3 mkr per år. Intäkterna gör det möjligt att öka volymen materiella anläggningstillgångar. 400 invånare ger ett initialt utrymme för nettoinvesteringar på 6,6 mkr och 1 200 nya invånare ger ett utrymme på 20 mkr. Efterhand som tillgångarna skrivs av, skapas ytterligare investeringsutrymme.

Tabell 1 – Investeringsutrymme från fler invånare

Investeringsutrymme	+ 1 invånare.	+ 400 invånare	+ 1 200 invånare
Kommunen (exkl. VA-verksamheten)	17 000 kr	7,0 mkr	21 mkr
VA-verksamheten	-	6,6 mkr	20 mkr
Totalt	17 000 kr	13,6 mkr	41 mkr

Inledning

Beskrivning av utredningsuppdrag

Undertecknad har fått i uppdrag att genomföra en analys och bedömning av ekonomiska konsekvenser för den kommunala verksamheten i Älmhults kommun vid följande tre scenarier.

- 1) Det skapas arbetstillfällen i kommunen som bemannas av personer som är bosatta i annan kommun.
- 2) Det skapas arbetstillfällen i kommunen för befintliga kommuninvånare som är arbetslösa.
- 3) Det skapas arbetstillfällen i kommunen som bemannas av personer som bor i annan kommun men väljer att bosätta sig i kommunen.

Utredningen omfattar intäkter, kostnader och investeringsutrymme. I viss utsträckning kommenteras även konsekvenser för befintliga kommuninvånare. Alla ingångsvärden avser år 2009, eftersom det är de senaste uppgifterna som finns tillgängliga vid utredningens genomförande.

Övergripande upplägg

Inledningsvis görs en nulägesbeskrivning av Älmhults kommun. Det sker med hjälp av årsredovisningar och annan dokumentation, offentlig statistik samt intervjuer med samtliga fem förvaltningschefer samt ekonomichefen.

Scenario 1 behandlas i en principiell analys.

Scenario 2 behandlas i en principiell analys och med hjälp av en mindre simulering.

Scenario 3 analyseras med hjälp av en simulering. Med utgångspunkt i ekonomisk data för år 2009 simuleras ekonomiska konsekvenser av 400 och 1 200 nyinflyttade invånare. Förändringar av intäkter och kostnader kalkyleras. Därefter beräknas storleken på det investeringsutrymme som de nyinflyttade invånarna medför.

Granskning

Rapporten har granskats av professor Stefan Yard.

Älmhults kommun

Folkmängd & arbetstillfällen

Varje kommun har unika förutsättningar. Det gäller även Älmhults kommun. Folkmängden var 15 570 invånare år 2009 och har de senaste fem åren ökat med sammanlagt 1 procent. Under samma femårsperiod har antalet arbetstillfällen inom kommunens gränser ökat med 8,6 procent till 9 427 arbetstillfällen. Det är betydligt fler arbetstillfällen än vad de flesta andra kommuner i Älmhults storlek har. De flesta kommuner med så många arbetstillfällen har mer än dubbelt så många invånare. Kommunen har således ett förhållandevis stort näringsliv att tillhandahålla tjänster till. Kommunens geografiska läge utmed Södra stambanan underlättar inpendling, från såväl Växjö och Malmö/Lund som från närliggande kommuner.

Tabell 2 – Folkmängd & arbetstillfällen

Folkmängd, 2009-12-31	15 570
Befolkningstillväxt, 2005 - 2009, antal inv. ¹	149
Befolkningstillväxt, 2005-2009, % ¹	+ 1,0 %
Antal arbetstillfällen, 2009 ²	9 427
Ökning av antal arbetstillfällen, 2005-2009 ^{1,2}	747
Ökning antal arbetstillfällen, 2005-2009, %	+ 8,6 %

¹ Mättidpunkterna avser 31 december 2004 samt 31 december 2009.

² Se SCB ”Antal förvärvsarbetande (dagbefolkning) per kommun 2003-2009”

Organisation

Kommunens verksamhet bedrivs huvudsakligen i förvaltningsform. Det finns fem förvaltningar. (Kommunledningsförvaltning, Teknisk förvaltning, Miljö- och byggförvaltning, Utbildningsförvaltning och Socialförvaltning.) Förvaltningarnas servicekapacitet motsvarar behovet för kommunens nuvarande invånarantal. Det finns några lediga platser inom äldreomsorgen. I övrigt finns det ingen direkt överkapacitet. Fler invånare innebär således att servicekapaciteten behöver byggas ut.

I kommunkoncernen ingår även de aktiebolag som kommunen äger. Elmen AB är moderbolag till övriga tre bolag. Det ena är AB Älmhults industrifastigheter som är ett helägt bolag av kommunen och arbetar med att stödja näringslivets utveckling. Älmhults terminal AB ägs till 1/3 av kommunen. I koncernen ingår även det allmännyttiga bostadsbolaget Älmhults Bostäder AB.

Denna utredning fokuserar på konsekvenser för de kommunala förvaltningarna. Konsekvenser för de kommunala bolagen omfattas inte.

Ekonomiskt resultat & investeringar

Vid bokslutet år 2009 uppgick kommunens resultat till 9,4 mkr. Det motsvarar 1,5 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Med hänsyn till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning har kommunen ett mål som innebär att resultatet ska vara minst 1 procent av skatteintäkter och utjämningsbidrag. VA-verksamhetens andel av resultatet var dock negativt, vilket innebär att skattemedel tillfördes verksamheten. (Från år 2010 ska dock brukarkollektivet bära samtliga kostnader för VA-verksamheten.)

Under år 2009 uppgick nettoinvesteringarna¹ till 50,5 mkr. Av detta belopp finansierade 47,4 mkr av det överskott som blev efter att den löpande verksamheten bekostats. Självfinansieringsgraden var således 94 procent.

Fler arbetstillfällen

I detta avsnitt diskuteras ekonomiska konsekvenser av att det skapas fler arbetstillfällen i kommunen som bemannas av personer som är bosatta i annan kommun och pendlar till sitt arbete i Älmhult.

Konsekvenser för den kommunala servicen

Kommunens ansvar är primärt de personer som bor i kommunen (jmf *Kommunallagen*, 2 kap.). Det är dessa kommuninvånare som den kommunala organisationen har att tillhandahålla service åt. Det är också kommuninvånarna som genererar skatteintäkter. En person som arbetar i kommunen, men bor i annan kommun, kommer inte att generera några direkta intäkter till kommunens verksamhet.

En person som enbart arbetar i kommunen, utan att bo där, nyttjar inte heller någon kommunal service och medför därmed i begränsad omfattning kostnader för kommunen. Personernas vistelse inom kommunens gränser, kan dock medföra vissa kostnader. Exempelvis kan kostnaderna för renhållning av gator komma att öka när fler personer vistas i det offentliga rummet. Kommunen kan också behöva göra investeringar för att åstadkomma en fungerande infrastruktur för inpendlingen, till exempel perronger för att möjliggöra stopp för Pågatåg. De ekonomiska konsekvenserna som är direkt hänförliga till att ytterligare arbetstillfällen skapas i kommunen, är dock förhållandevis små för merparten av de kommunala förvaltningarna.

Kommunal service vid etableringar

Nya arbetstillfällen är förknippade med att en näringsidkare (eller annan arbetsgivare) antingen etablerar en ny verksamhet, eller expanderar sin befintliga verksamhet i kommunen. En expansion eller etablering kan medföra ett behov av kommunal service och därmed få konsekvenser för den kommunala ekonomin.

¹ Nettoinvesteringsbeloppet beräknas som årets investeringsutgift minskat med årets investeringsinkomster.

Investeringar i anläggningstillgångar

De kommunala investeringar som kan komma ifråga för att möjliggöra att en arbetsgivare etablerar sig eller expanderar, är främst investeringar i anläggningstillgångar som tomtmark, gator och VA-anläggningar. Dessa investeringsutgifter genererar också intäkter från tomtförsäljning, gatukostnadsersättningar och anläggningsavgifter. Löpande driftskostnader för tillgångarna kan sägas motsvaras av bruksavgifter. Det finns möjligheter för kommunen att fastställa tomtpolis, anläggningsavgifter och bruksavgifter på ett sådant sätt de motsvarar investeringsutgifter och löpande kostnader.

Det finns dock vissa kostnader som uppstår och som inte direkt motsvaras av någon intäkt. Till exempel innebär investeringar i gator ökade driftskostnader för gatubelysning, snöröjning och renhållning. Denna verksamhet är skattefinansierad och finansieras således inte av avgifter från den arbetsgivare som etablerar sig eller expanderar.

Tjänster

Utöver investeringsverksamheten kan kommunen behöva handlägga bygglov. Kostnaden för detta skulle kunna täckas av de avgifter som tas ut för tjänsten. Dock innebär nuvarande avgiftsnivå inte full kostnadstäckning, enligt förvaltningschefen.

Etablering eller expansion kan även kräva att detaljplaner ändras. Kostnaderna för detta täcks delvis av tomtförsäljning, täckningsgraden är enligt förvaltningschefen dock mindre än 100 %. En etablering eller expansion medför vanligen att både politiker och tjänstemän på olika sätt engagerar sig i ärendet och spenderar tid på att lösa olika problem för att etableringen eller expansionen ska kunna komma tillstånd. Denna kostnad motsvaras inte av någon direkt intäkt. Det innebär också att fokus flyttas från andra arbetsuppgifter för kommunens politiker och tjänstemän, som får vänta till senare.

Exakt vilka konsekvenserna blir av att ett företag etablerar sig eller expanderar beror dock alltid på den specifika situationen och den etablerande/expanderande arbetsgivarens behov av kommunal service. Större delar av konsekvenserna är dock möjliga att åskådliggöra och beräkna i varje enskilt fall.

Indirekta konsekvenser för kommuninvånarna

Ett ökat antal arbetstillfällen kan medföra vissa indirekta effekter för kommuninvånarna. I det följande nämns några exempel.

När fler personer arbetspendlar till kommunen, ökar underlaget för kollektivtrafik. Kommunens invånare kan därför ha glädje av att nya buss- och tåglinjer och tätare turer kan skapas.

När fler personer befinner sig i kommunen under arbetstid, ökar det potentiella kundunderlaget för kommunens butiker och lunchrestauranger. Det kan ge näringsidkarna en stabilare kundkrets, vilket ökar sannolikheten att butiken eller restaurangen kan finnas kvar. En indirekt effekt för kommuninvånarna kan därför bli ett ökat, eller åtminstone bibehållet, utbud av butiker och restauranger.

Ytterligare en indirekt effekt kan uppkomma som rör Trafikverkets vägnät inom kommunen. Antalet trafikanter som har nytta av ett förbättrat vägnät påverkar Trafikverkets prioriteringar av vilka vägar som ska byggas ut. Om fler personer använder det vägnät som Trafikverket ansvarar för inom kommunen, kan det komma att byggas ut och förbättras. Baksidan är att fler trafikanter får samsas på vägnätet.

Slutsatser

Personer som arbetar i kommunen men bor i annan kommun medför inga direkta intäkter för till den kommunala verksamheten. Kostnaderna som den enskilde individen skapar för kommunen är också marginella.

De ekonomiska konsekvenserna av ytterligare arbetstillfällen är alltså inte kopplade till de individer som arbetspendlar till kommunen. De är snarare situationsberoende och kopplade till den arbetsgivare som etablerar sig eller expanderar. Det kan medföra behov av kommunala investeringar och insatser från tjänstemän och politiker. Kommunen kan få tillbaka investeringsutgifterna genom tomtförsäljning och anläggningsavgifter. Större delen av driftkostnaderna kan också täckas av avgifter. Vissa kostnader för drift av gator samt politiker och tjänstemännens insatser motsvaras dock inte av någon intäkt.

För kommunens invånare kan fler arbetspendlare dock leda till förbättrad kollektivtrafik och utbud av butiker och lunchrestauranger, samt investeringar i vägnätet av Trafikverket.

Färre arbetslösa kommuninvånare

Det andra scenariot innebär att det skapas arbetstillfällen i kommunen för befintliga kommuninvånare som är arbetslösa. Frågan är vilka ekonomiska konsekvenser detta får för de kommunala förvaltningarna. Vilka de ekonomiska effekterna blir, beror i viss utsträckning på det kommunala utjämningsystemets utformning.

(De ekonomiska konsekvenserna som är förknippade med att ett företag etablerar sig eller expanderar är desamma som i föregående scenario, se ”Kommunal service vid etableringar”.)

Ökat skatteunderlag

Om fler av kommunens invånare arbetar, kommer det innebära att kommunens skatteunderlag ökar. År 2009 hade Älmhults kommun en skattekraft motsvarande 164 830 kr² per invånare. Detta belopp motsvarar den genomsnittliga skattekraften i riket. Enligt det kommunala inkomstutjämningsystemet får varje kommun med en skattekraft som är mindre än 115 % av medelskattekraften i riket ett inkomstutjämningsbidrag. Ökad skattekraft i kommunen innebär att utjämningsbidraget minskar, givet att skattekraften inte ökar i landets övriga kommuner. I tabell 3 simuleras effekten av att skatte-

² Skattekraften utgör det genomsnittliga skatteunderlaget per invånare.

underlaget ökar med 100 000 kr. (Detta belopp kan tänkas motsvara ökningen av den beskattningsbara inkomsten när en person som varit arbetslös utan ersättning från A-kassan får ett arbete.)

Kommunalskatten är 20,60 % år 2009. Om kommunens skatteunderlag ökar med 100 000 kr, ökar skatteintäkterna med 20 600 kr. Det ökade skatteunderlaget innebär samtidigt att kommunen får 20 160 kr mindre i inkomstutjämningsbidrag. Nettoeffekten av att kommunens skatteunderlag ökar med 100 000 kr blir därför + 440 kr till kommunens intäkter. Kommunen får enligt exemplet alltså behålla drygt 2 % (440/20 600 kr) av de ökade skatteintäkterna.

Det som avgör hur stort nettot blir, är vilken skattesats kommunen har i förhållande till den schablonmässiga skattesats som gäller för länets kommuner vid beräkning av inkomstutjämningsbidrag (se *Förordning om kommunalekonomisk utjämning*). Ju högre kommunalskatten är i förhållande till schablonen, desto större blir nettot. Skattesatsen i Älmhults kommun är 20,60 %, jämfört med schablonen på 20,16. Skillnaden är 0,44 procentenheter, vilket motsvarar 2 % av kommunalskatten ($0,44/20,61=0,02$).

Tabell 3 – Simulerad effekt av ökat skatteunderlag

Beräkning av inkomstutjämningsbidrag för	Verkligt belopp	Verkligt belopp+100tkr
Älmhults kommun		
A Uppräknat skatteunderlag ¹ i kommunen, 2009, kr	2 534 752 500	2 534 852 500
B Kommunens folkmängd, 2008-11-01	15 351	15 351
C Uppräknad skattekraft, kr/inv., A/B	164 830	164 830
D Uppräknad medelskattekraft, kr per inv. i riket	164 830	164 830
E Kommunens skattekraft, andel av riksmedelvärde, %, C/D	100	100
F Procentsats för skatteutjämningsunderlag, hela riket, %	115	115
G Kommunens skatteutjämningsunderlag, kr, B*D*F	2 909 851 130	2 909 851 130
H Underlag för utjämningsbidrag, kr, G-A	375 098 630	374 998 630
I Länsvis skattesats	20,16 ²	20,16 ²
J Kommunens inkomstutjämningsbidrag, kr/inv., H*I/B/100	4 926	4 925
K Kommunens inkomstutjämningsbidrag, kr, J*B	75 619 884	75 599 723
Förändring av inkomstutjämningsbidrag	- 20 160	
Ökad skatteintäkt, 20,60 % * 100 000 kr	+ 20 600	
Netto av ökat skatteunderlag med 100 000 kr:	+ 440 kr	

Beräkningsmodellen är hämtad från Berggren & Hermansson (2008, s.13, tabell 2).

Uppgifter om belopp och folkmängd är hämtade från SCB:s offentliga databas.

¹ Skatteunderlaget utgör den beskattningsbara inkomsten.

² *Förordning om kommunalekonomisk utjämning*, 2 §

Minskat behov av försörjningsstöd

En konsekvens av färre arbetslösa kan bli att behovet av försörjningsstöd minskar. Det blir fallet om en arbetslös kommuninvånare som erhåller försörjningsstöd får ett arbete. Detta skulle kunna tänkas vara en positiv effekt för den kommunala ekonomin.

Utjämningsystemet är utformat för att jämna ut kostnader som inte kan påverkas av kommunerna (se Berggren & Hermansson, 2008). En kommun med högre kostnader än riksgenomsnittet får ett utjämningsbidrag som motsvarar skillnaden jämfört med riksgenomsnittet, medan kommuner med lägre kostnad får betala utjämningsavgift motsvarande skillnaden. Minskade kostnader för försörjningsstöd får en direkt effekt för den kommunala ekonomin. Samtidigt innebär ett minskat antal arbetslösa att man får betala mer till kostnadsutjämningsystemet. Effekten blir att minskade kostnader till följd av ett minskat behov av försörjningsstöd, i viss mån vägs upp av ökad avgift till kostnadsutjämningsystemet till följd av färre arbetslösa. Nettoeffekten för Älmhults kommun blir mindre än det belopp som inte behöver betalas ut i försörjningsstöd.

Slutsatser

För den enskilde kommuninvånaren som är arbetslös är det naturligtvis av stor betydelse att få ett arbete. Det kommunala utjämningsystemet innebär dock att konsekvenserna för den kommunala ekonomin blir marginella. Endast en mindre andel (ca 2 %) av den ökade skatteintäkten tillfaller kommunen. Dessutom innebär utjämningsystemet att minskade kostnader för försörjningsstöd i viss mån vägs upp av ökad avgift till kostnadsutjämningsystemet till följd av färre arbetslösa.

Fler kommuninvånare

De två första scenarierna fokuserar på effekter av att arbetstillfällena skapas som antingen bemannas av personer som bor i annan kommun och arbetspendlar in till kommunen, eller bemannas av befintliga kommuninvånare som är arbetslösa. Slutsatsen är att dessa båda scenarier medför begränsade konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Fler arbetstillfällena ger störst ekonomiska konsekvenser när de nya arbetstillfällena bemannas av personer som bor i annan kommun, men väljer att bosätta sig i kommunen. De ekonomiska konsekvenserna som är förknippade med att en arbetsgivare skapar arbetstillfällena är desamma som i föregående scenario (se avsnittet "Kommunal service vid etableringar"). Detta avsnitt fokuserar på konsekvenser av fler kommuninvånare.

Upplägg

Framställningen avser som tidigare nämnts de kommunala förvaltningarnas verksamhet (ej de kommunala bolagen). Utgångspunkten är förutsättningarna som rådde år 2009, eftersom det är de senaste uppgifterna som är tillgängliga vid utredningens genomförande. I analysen bryts VA-verksamheten ut i en separat del. Orsaken är att det i princip är en avgiftsfinansierad verksamhet enligt självkostnadsprincipen (se *Lag om allmänna vattentjänster*, 30 §). De ekonomiska konsekvenserna rör snarare VA-kollektivet än den kommunala organisationen.

Konsekvenserna av 400 respektive 1 200 nyinflyttade invånare analyseras. För att fler invånare ska kunna bo i kommunen behövs fler bostäder. 400 invånare antas

medföra 120 nya villor och 40 nya lägenheter i flerbostadshus. 1 200 invånare antas medföra 360 nya villor och 120 nya lägenheter i flerbostadshus.

Analysen avser att besvara frågan hur intäkterna respektive kostnaderna påverkas av fler kommuninvånare. Dessutom besvaras frågan hur stort investeringsutrymme de nyinflyttade invånarna medför. Analysen sker med utgångspunkten att servicenivå, servicekvalitet, skattenivå samt brukaravgifter inte förändras av att det flyttar in nya invånare.

Utfall år 2009

Det ekonomiska utfallet för år 2009 för kommunen (exklusive VA-verksamheten) respektive VA-verksamheten återfinns i tabell 4.

Tabell 4 – Ekonomiskt utfall 2009, 15 570 invånare

Post	Kommunen (exkl. VA)	VA
Verksamhetens intäkter (t.ex. avgifter)	145 335 tkr	28 509 tkr
Skatteintäkter + inkomstutjämnning ¹	638 527 tkr	-
Fastighetsavgift	25 007 tkr	-
Finansiella intäkter	2 025 tkr	0 tkr
<i>Summa intäkter</i>	<i>810 894 tkr</i>	<i>28 509 tkr</i>
Verksamhetens kostnader	- 737 516 tkr	- 19 126 tkr
Kostnadsutjämnning	- 30 606 tkr	-
<i>Summa kostnader</i>	<i>- 768 122 tkr</i>	<i>- 19 126 tkr</i>
Resultat före avskrivningar och finansiella kostnader	42 772 tkr	9 383 tkr
Avskrivningar	- 31 150 tkr	- 6 918 tkr
Finansiella kostnader	- 0 tkr	- 4 715 tkr
<i>Resultat</i>	<i>11 622 tkr</i>	<i>- 2 250 tkr</i>
<i>varav finansiellt resultatmål</i>	<i>6 329 tkr</i>	-
Ackumulerat anskaffningsvärde materiella anläggningstillgångar ²	820 285 tkr	237 058 tkr
Ackumulerade avskrivningar materiella anläggningstillgångar ²	- 341 743 tkr	- 114 981 tkr
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar ²	478 542 tkr	122 077 tkr

¹ Skatteintäkterna beräknas utifrån folkmängden 1 november 2008, som var 15 351 invånare.

² Materiella anläggningstillgångar omfattar mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner, inventarier och pågående arbeten (se posterna i balansräkningen).

Kommunen (exkl. VA-verksamheten)

Resultaten från kalkyleringen av ekonomiska konsekvenserna av ytterligare 1, 400 respektive 1 200 invånare år 2009 för kommunen (exkl. VA) redovisas i tabell 5.

Intäkter

Verksamhetens intäkter kan förväntas öka proportionellt med antalet invånare. Antagandet är rimligt så länge ett större antal invånare inte förändrar den demografiska strukturen. Det innebär att varje ny invånare tillför cirka 9 300 kr i verksamhetsintäkter (jmf översta raden i tabell 4 & 5). Beloppet omfattar bland annat avgifter för förskola, äldreomsorg och renhållning.

Utjämningsystemets utformning innebär att varje invånare medför lika mycket skatteintäkter och inkomstutjämnning, cirka 41 600 kr. Denna intäkt är proportionell mot antalet invånare oavsett hur den demografiska strukturen ser ut.

Fler invånare innebär fler bostäder och därmed rimligen ökade intäkter från fastighetsavgifter. Ett större antal invånare skulle innebära att nya bostäder byggs. Dessa är dock undantagna från fastighetsavgift de första fem åren och betalar därefter halv fastighetsavgift ytterligare 5 år. Det dröjer således 10 år innan denna intäkt får fullt genomslag. Fastighetsavgiften är dessutom beroende av hur taxeringsvärdena utvecklas. Ytterligare invånare kan därför inte antas medföra någon direkt intäkt från fastighetsavgiften. Det finns heller ingenting som talar för att de finansiella intäkterna ökar med antalet invånare. De finansiella intäkterna utgör dessutom en liten andel av de totala intäkterna.

Sammantaget medför nyinflyttade invånare cirka 51 000 kr per person i intäkter. 400 nyinflyttade invånare innebär således ökade intäkter med cirka 20 mkr och 1 200 invånare medför ökade intäkter med cirka 61 mkr.

Tabell 5 – Konsekvenser av fler invånare år 2009, kommunen (exkl. VA)

Post	+ 1 inv.	+ 400 inv.	+ 1 200 inv.
Verksamhetens intäkter	9 334 kr	3 734 tkr	11 201 tkr
Skatteintäkter + inkomstutjämnning ¹	41 595 kr	16 638 tkr	49 914 tkr
Fastighetsavgift	0 kr	0 tkr	0 tkr
Finansiella intäkter	0 kr	0 tkr	0 tkr
<i>Summa intäkter</i>	<i>50 929 kr</i>	<i>20 372 tkr</i>	<i>61 115 tkr</i>
Verksamhetens kostnader	- 47 368 kr	- 18 947 tkr	- 56 841 tkr
Kostnadsutjämnning	- 1 966 kr	- 786 tkr	- 2 359 tkr
<i>Summa kostnader</i>	<i>- 49 333 kr</i>	<i>- 19 733 tkr</i>	<i>- 59 200 tkr</i>
Resultat före avskrivningar och finansiella kostnader	1 596 kr	638 tkr	1 915 tkr
varav finansiellt resultatmål	396 kr	159 tkr	476 tkr
<i>Utrymme för avskrivningar och finansiella kostnader, U</i>	<i>1 200 kr</i>	<i>480 tkr</i>	<i>1 440 tkr</i>
Avskrivningar, A (3,8 %, avskrivningstid 26 år)	- 662 kr	- 265 tkr	- 794 tkr
Finansiella kostnader, R (3,09 %)	- 538 kr	- 215 tkr	- 646 tkr
<i>Rest</i>	<i>0 kr</i>	<i>0 tkr</i>	<i>0 tkr</i>
Investeringsutrymme	17 412 kr	6 965 tkr	20 894 tkr

¹ Skatteintäkterna beräknas utifrån folkmängden 1 november 2008, som var 15 351 invånare.

Kostnader

Fler invånare innebär ökade verksamhetskostnader. I likhet med verksamhetens intäkter kan de förväntas vara proportionella mot antalet invånare, så länge den demografiska strukturen inte förändras. Detsamma gäller kostnadsutjämnningen. Simuleringar av effekter på kostnadsutjämnningen visar att kostnadsutjämningsbeloppet är proportionellt mot antalet invånare, så länge den demografiska strukturen inte förändras.

Det är dock inte osannolikt att en större befolkning skulle innebära en förändrad demografisk struktur. Inflyttning leder troligen till att andelen förvärvsarbete samt andelen barn ökar och att andelen äldre minskar. Kostnaderna för skolverksamhet kan förväntas öka mer än proportionellt med folkmängden. Dessa kostnadsökningar kompenseras kommunen dock för i kostnadsutjämnningssystemet. Minskade kostnader per invånare för äldreomsorg innebär på motsvarande sätt ökad avgift till kostnadsutjämnningssystemet. Det är därför en rimlig kalkylmässig förenkling att räkna med att den demografiska fördelningen inte förändras vid inflyttning, samtidigt som kostnadsutjämnningen beräknas utifrån nuvarande demografiska struktur.

Kostnaderna (exkl. avskrivningar och finansiella kostnader) blir sammanlagt cirka 49 000 kr per invånare. 400 invånare innebär kostnader med knappt 20 mkr och 1 200 invånare medför kostnader motsvarande cirka 59 mkr.

Resultat

Resultat före avskrivningar och finansiella kostnader blir cirka 1 600 kr per inflyttad invånare. Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning innebär att kommunen har satt upp ett finansiellt mål som innebär att resultatet ska uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter + utjämningsbidrag (nettot av inkomstutjämnning, kostnadsutjämnning och fastighetsavgift). Det innebär att 396 kr måste finnas kvar efter avskrivningar och finansiella kostnader.

Investeringsutrymme

Det utrymme som skapas av en inflyttad invånare för att täcka ökade kostnader för avskrivningar och finansiella kostnader (U), uppgår till 1 200 kr. 400 invånare innebär ett utrymme för avskrivningar och finansiella kostnader på 480 tkr. 1 200 invånare innebär ett utrymme på 1 440 tkr.

Kommunens genomsnittliga avskrivningstid år 2009 var 26,3 år. Det innebär att i genomsnitt 3,8 procent av anskaffningsvärdet skrivs av varje år ($A = 0,038$). Givet att investeringar i materiella anläggningstillgångar lånefinansieras, kan räntekostnaden beräknas utifrån det bokförda värdet, vilket vid anskaffningstidpunkten är detsamma som anskaffningsvärdet. År 2009 var kommunens genomsnittliga ränta 3,09 procent ($R = 0,0309$). Investeringsutrymmet (I) beräknas enligt följande:

$$I = U / (A + R)$$

$$I (1 \text{ invånare}) = 1\,200 \text{ kr} / (0,038 + 0,0309) = 17\,412 \text{ kr} \approx 17\,000 \text{ kr}$$

$$I (400 \text{ invånare}) = 480 \text{ tkr} / (0,038 + 0,0309) = 6\,965 \text{ tkr} \approx 7 \text{ mkr}$$

$$I (1\,200 \text{ invånare}) = 1\,440 \text{ tkr} / (0,038 + 0,0309) = 20\,894 \text{ tkr} \approx 21 \text{ mkr}$$

Utrymmet som finns för avskrivningar och finansiella kostnader innebär att nyinvesteringar initialt kan göras för 17 412 kr per nyinflyttad invånare. Det medför avskrivningar med 662 kr samt finansiella kostnader med 538 kr. 400 invånare innebär ett initialt utrymme för nettoinvesteringar motsvarande 7 mkr. 1 200 invånare innebär ett initialt investeringsutrymme motsvarande cirka 21 mkr. Efterhand som dessa tillgångar skrivs av, skapas utrymme för ytterligare investeringar över tiden motsvarande de årliga avskrivningarna. Den genomsnittliga avskrivningstiden är 26,3 år. De årliga avskrivningarna kan uppskattas till följande storleksordning:

$$\text{Avskrivning} = I / 26,3 \text{ år}$$

$$\text{Avskrivning (1 invånare)} = 17\,412 \text{ kr} / 26,3 \text{ år} = 662 \text{ kr/år}$$

$$\text{Avskrivning (400 invånare)} = 6\,965 \text{ tkr} / 26,3 \text{ år} = 265 \text{ tkr/år}$$

$$\text{Avskrivning (1 200 invånare)} = 20\,894 \text{ tkr} / 26,3 \text{ år} = 794 \text{ tkr/år} \approx 800 \text{ tkr/år}$$

Nyinflyttade invånare medför behov av nyinvesteringar i till exempel bostadsområden, förskolor och skolor. Dessa investeringar måste göras inom det investeringsutrymme som de nyinflyttade invånarna medför enligt denna kalkyl. (Utrymmet för VA-investeringar beräknas separat. Erforderliga VA-investeringar behöver därför inte rymmas inom detta belopp.)

Drift- och underhållskostnaderna ökar vanligen när volymen materiella anläggningstillgångar ökar. Ovanstående kalkyl utgår från att dessa ryms inom verksamhetens kostnader. Om så inte är fallet minskar investeringsutrymmet. Förändrad räntenivå påverkar också investeringsutrymmet.

År 2009 var det bokförda värdet för materiella anläggningstillgångar 41 200 kr per invånare. Detta kan jämföras med de 17 400 kr som det bokförda värdet av materiella anläggningstillgångar kan öka med när *en* ny invånare flyttar in.

VA-verksamheten

Resultaten från kalkyleringen av ekonomiska konsekvenserna av ytterligare 400 respektive 1 200 invånare år 2009 för VA-verksamheten redovisas i tabell 6.

Tabell 6 – Konsekvenser av fler invånare år 2009, VA-verksamheten

Post	+ 400 inv.	+ 1 200 inv.
Verksamhetens intäkter	757 tkr	2 270 tkr
Anläggningsavgifter, periodiserade (33 år)	271 tkr	812 tkr
<i>Summa intäkter: Utrymme för kostnader för materiella anläggningstillgångar, U</i>	<i>1 027 tkr</i>	<i>3 082 tkr</i>
Verksamhetens kostnader, VK, 2009: 8 % av anskaffningsvärdet	-530 tkr	-1 590 tkr
Avskrivningar, A (3 %, avskrivningstid: 33 år)	-199 tkr	-596 tkr
Finansiella kostnader, R (internränta: 4,5 %)	-298 tkr	-895 tkr
<i>Resultat</i>	<i>0 tkr</i>	<i>0 tkr</i>
Investeringsutrymme, I	6 627 tkr	19 881 tkr

För att fler invånare ska kunna bo i kommunen behövs fler bostäder. När det gäller VA-verksamheten är intäkterna beroende av antalet abonnenter och vattenförbrukningen. 400 invånare antas medföra intäkter från 120 villor och 40 lägenheter i flerbostadshus (20 lägenheter i varje hus). 1 200 invånare antas medföra intäkter från 360 villor och 120 lägenheter i flerbostadshus (20 lägenheter i varje hus).

Intäkter

En villa enligt Typhus A, innebär en intäkt från bruksavgifter på 5 118 kr per år³. En lägenhet enligt Typhus B, innebär en intäkt på 3 561 kr per år². Sammantaget innebär det att intäkterna från 400 nyinflyttade invånare uppgår till 757 tkr och från 1 200 nyinflyttade invånare till 2 270 tkr per år.

Utöver bruksavgifter tillkommer anläggningsavgifter. Anläggningsavgiften var år 2009 för en villa enligt typhus A 68 774 kr. Ett flerbostadshus med 20 lägenheter och 1 500 m² tomtyta innebar en anläggningsavgift på 338 885 kr. Anläggningsavgifter är dock av engångskaraktär. Enligt Rådet för kommunal redovisning (2009) ska anläggningsavgiften periodiseras så att intäkten matchas mot de kostnader som tillgången ger upphov till. En rimlig princip är att periodisera anläggningsavgifterna över tillgångens avskrivningstid. År 2009 var den genomsnittliga avskrivningstiden för tillgångar inom kommunens VA-verksamhet 33 år. Det innebär att den periodiserade årliga intäkten blir 271 tkr vid 400 invånare och 812 tkr vid 1 200 invånare.

Totalt uppgår de årliga intäkterna till 1 mkr från 400 nyinflyttade invånare och 3 mkr från 1 200 nyinflyttade invånare.

Kostnader

En stor del av VA-verksamheten är att underhålla och drifhålla materiella anläggningstillgångar i form av ledningsnät, pumpstationer samt vatten- och reningsverk. Verksamhetens kostnader antas vara proportionell mot anskaffningsvärdet av materiella anläggningstillgångar. År 2009 utgjorde verksamhetens kostnader 8 procent av det samlade anskaffningsvärdet. Den genomsnittliga avskrivningstiden var 33 år.

De finansiella kostnaderna utgörs av en internränta som för år 2009 uppgår till 4,5 procent av det bokförda värdet av materiella anläggningstillgångar. Det bokförda värdet är vid anskaffningstidpunkten detsamma som det bokförda värdet.

Resultat

För VA-verksamheten finns det inget finansiellt resultatmål liknande 1-procentmålet som gäller för kommunen. Beräkningarna utgår dock från att VA-verksamheten ska bära sina egna kostnader och därmed redovisa ett nollresultat.

Investeringsutrymme

Verksamhetens intäkter utgör det utrymme (U) som ska täcka verksamhetskostnader (VK = 8 procent av anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar), avskrivningar (A = 3 procent av anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar) samt finansiella kostnader (R = 4,5 procent av det bokförda värdet för materiella anläggningstillgångar, vilket vid anskaffningstidpunkten är detsamma som

³ Se Svenskt Vattens hemsida för definition och taxestatistik

anskaffningsvärdet). Utifrån dessa förutsättningar kan investeringsutrymmet (I) beräknas. Investeringsutrymmet är detsamma som det belopp som det bokförda värdet av materiella anläggningstillgångar kan öka.

$$I = U / (VK + A + R)$$

$$I (400 \text{ invånare}) = 1\,027 \text{ tkr} / (0,08 + 0,03 + 0,045) = 6\,627 \text{ tkr} \approx 6,6 \text{ mkr}$$

$$I (1\,200 \text{ invånare}) = 3\,082 \text{ tkr} / (0,08 + 0,03 + 0,045) = 19\,881 \text{ tkr} \approx 20 \text{ mkr}$$

Intäkterna på 1 027 tkr som 400 nyinflyttande invånare skapar, innebär ett investeringsutrymme på 6,6 mkr. De intäkter som 1 200 nyinflyttade invånare medför innebär ett investeringsutrymme på 20 mkr. En högre räntenivå skulle minska investeringsutrymmet. Efterhand som tillgångarna skrivs av, skapas utrymme för ytterligare investeringar över tiden motsvarande de årliga avskrivningarna. Den genomsnittliga avskrivningstiden är 33 år. De årliga avskrivningarna kan uppskattas till följande storleksordning:

$$\text{Avskrivningar} = I / 33 \text{ år}$$

$$\text{Avskrivningar (400 invånare)} = 6\,627 \text{ tkr} / 33 \text{ år} = 200 \text{ tkr/år}$$

$$\text{Avskrivningar (1 200 invånare)} = 19\,881 \text{ tkr} / 33 \text{ år} = 600 \text{ tkr/år}$$

Kommentarer

Stordriftsfördelar?

Befolkningstillväxt väcker frågan om det inte finns några stordriftsfördelar. Är det verkligen rimligt att anta att verksamhetens kostnader är proportionella mot folkmängden? Det finns områden där det kan uppstå stordriftsfördelar. Ett exempel på ett område är förskolan, där fler avdelningar som kan samordnas med de befintliga medför vissa stordriftsfördelar. Förskolan är dock en av de verksamheter som det ställs högst krav på vid befolkningstillväxt. Utjämningsystemet har dessutom vissa eftersläpningseffekter, vilket gör att kostnaderna för de nya invånarna kommer direkt, medan skatteintäkter och kompensation från utjämningsystemet för ökade kostnader kan dröja något år.

Även inom VA-verksamheten kan det uppstå vissa stordriftsfördelar. Det gäller till exempel när vatten- och reningsverk behöver förnyas. Det finns också planer på att investera i en reservvattentäkt. Någon sådan finns inte idag. Det finns vissa stordriftsfördelar om fler VA-abonnenter kan vara med och finansiera en sådan framtida investering. Samtidigt finns det risk för tröskeffekter, när kapaciteten i befintliga anläggningar används fullt ut. De stordriftsfördelar som uppstår inom VA-verksamheten tillfaller dock inte kommunen utan VA-kollektivet, eftersom VA-verksamheten i princip drivs utifrån självkostnadsprincipen.

En större folkmängd kan således medföra vissa stordriftsfördelar, inte bara de som nämns ovan. Ambitionen torde alltid vara att försöka dra nytta av dem i största möjligaste mån. Det finns dock ingen överkapacitet i befintlig serviceorganisation. En ökad folkmängd innebär därför att servicekapaciteten behöver byggas ut. Samtidigt finns det tröskeffekter och eftersläpningseffekter, som gör att kostnaderna kan öka mer än proportionellt. Till exempel tenderar nya bostadsområden att ligga i utkanten av

befintlig bebyggelse, vilket kräver förhållandevis större investeringar jämfört med mer centralt belägna bostäder. Marginalkostnaderna tenderar alltså att vara höga, inte minst när det gäller VA-verksamheten. Dessutom kan den befintliga infrastrukturen behöva rustas upp och förstärkas för att ha kapacitet att tillhandahålla service till fler invånare. Exempel på sådana investeringar är överföringsledningar och anslutningsgator.

Att kalkylera med proportionerliga kostnader bedöms därför vara en rimlig avvägning mellan förväntade stordriftsfördelar respektive tröskeffekter och höga marginalkostnader för nya bostadsområden.

Finansiering av investeringar

Ovanstående kalkylering av investeringsutrymmet utgår från att investeringarna lånefinansieras. Vid självfinansiering får årets investeringar inte överstiga årets resultat + årets avskrivningar. Detta belopp ska således räcka till anskaffningsutgiften år 1. År 2 ska beloppet räcka till avskrivningar v investeringar år 1 + investeringar år 2. Självfinansiering av investeringarna innebär ett väsentligt mindre investeringsutrymme. Anläggningsavgifter bidrar dock till förbättrad likviditet och ökar möjligheterna till självfinansiering.

De investeringsutrymmen som kalkyleras avser nettoinvesteringsbelopp och anger hur mycket det bokförda värdet av de materiella anläggningstillgångarna kan öka med hjälp av fler invånare. Investeringar i exploateringsområden ingår efter försäljningen inte i kommunens anläggningstillgångar, utan lämnar då utrymme för nya investeringar. Vissa tillgångar, såsom gator, är dock även efter tomtförsäljning i bostadsområden kvar i kommunens ägor.

Om investeringar görs för större belopp än vad som ryms inom beräknat nettoinvesteringsutrymme, måste dessa finansieras på annat sätt än av de intäkter som fler invånare medför. Ett alternativ är att finansiera dem via försäljning av tomtmark och via anläggningsavgifter. Ett annat alternativ är att minska på andra kostnader så att driftbudgeten rymmer större avskrivningar och räntor. Ett tredje alternativ är att höja skattesatsen och avgiftsnivåerna för alla kommunens invånare respektive brukare. Att minska på andra kostnader eller öka intäkterna innebär att även kommunens nuvarande invånare (och brukare) får vara med och betala för de nya anläggningstillgångarna, tillsammans med de eventuella nyinflyttade invånarna.

Indirekta konsekvenser

Fler invånare i kommunen kan medföra vissa indirekta effekter för kommuninvånarna. De nya kommuninvånarna behöver någonstans att bo. Bostäder behöver byggas. Det innebär en möjlighet att bygga vissa typer av boenden som det råder brist på. Exempel på sådana är seniorboenden och trygghetsboenden. Enligt förvaltningschefen för Socialförvaltningen innebär i förlängningen ett större utbud av sådana boendeformer att kommunens kostnader för Individ och familjeomsorg kan förväntas minska.

Tillväxt i antal arbetstillfällen och antal kommuninvånare tenderar att uppfattas som positivt och skapar en positiv anda hos befolkningen. Det gör att bygden upplevs levande. En av kommunens förvaltningschefer konstaterar att *”Människor mår bättre i*

en levande bygd än i en avfolkningsbygd.” En positiv attityd och framtidstro, tenderar att göra människor mindre beroende av Socialförvaltningens service och kan därmed bidra till minskade kostnader. Dessa är dock svåra att identifiera och kvantifiera.

En annan effekt av ett ökat antal kommuninvånare är att rekryteringsunderlaget för kommunen som arbetsgivare ökar. Det torde således medföra att det blir enklare att rekrytera personal med rätt kompetens.

Slutsatser

Kommunen (exkl. VA-verksamheten)

Intäkterna för den kommunala verksamheten (exkl. VA) kan förväntas vara proportionella mot folkmängden. Varje nyinflyttad invånare innebär cirka 51 000 kr i intäkter.

Kostnaderna kan i princip också förväntas vara proportionella mot folkmängden. En genomsnittlig invånare medför kostnader (exkl. avskrivningar och finansiella kostnader) motsvarande cirka 49 000 kr.

En ökad folkmängd innebär därmed att det initiala utrymmet för nettoinvesteringar är cirka 17 000 kr per invånare. 400 nya invånare medför ett initialt utrymme för nettoinvesteringar på cirka 7 mkr. 1 200 invånare innebär följaktligen ett initialt utrymme på cirka 21 mkr. Investeringsutrymmet bör täcka de investeringar (exkl. VA-investeringar) som kommunen behöver göra för att kunna tillhandahålla kommunal service till de nyinflyttade invånarna. Vid självfinansiering minskar det initiala investeringsutrymmet väsentligt.

Efterhand som avskrivningar görs av tillgångar skapas utrymme för ytterligare investeringar över tiden. Efter att det initiala investeringsutrymmet använts, är det årliga investeringsutrymmet 660 kr per invånare. 400 invånare innebär ett årligt investeringsutrymme i storleksordningen 265 tkr och 1 200 invånare cirka 800 tkr.

VA-verksamheten

Intäkterna för VA-verksamheten är beroende av antalet VA-abonnenter och vattenförbrukningen. Ökad folkmängd innebär att bostäder behöver byggas. Intäkterna från de bostäder som ytterligare 400 invånare innebär motsvarar cirka 1 mkr. 1 200 invånare innebär intäkter motsvarande 3 mkr.

VA-verksamhet kräver omfattande materiella anläggningstillgångar. Kostnaderna inom VA-verksamheten kan antas vara proportionell mot anskaffningsvärdet för dessa. Utrymmet för nettoinvesteringar är beräknade utifrån förutsättningen att VA-verksamheten är självfinansierad (redovisar nollresultat). 400 inflyttade invånare kan förväntas ge ett utrymme för nettoinvesteringar inom VA-verksamheten motsvarande 6,6 mkr. 1 200 fler invånare innebär ett investeringsutrymme motsvarande 20 mkr för VA-investeringar.

Efterhand som tillgångarna skrivs av, skapas utrymme för ytterligare investeringar över tiden. Efter att det initiala investeringsutrymmet använts, innebär 400 invånare ett årligt investeringsutrymme motsvarande 200 tkr och 1 200 invånare ett årligt investeringsutrymme motsvarande 600 tkr.

Referenser

Kommunallagen (KL) (SFS 1991:900), mars 2011.

Berggren, Henrik & Hermansson, Andreas (2008). *Kommunalekonomisk utjämning: En informationsskrift om utjämningsystemet för kommuner och landsting år 2008*. Stockholm: Finansdepartementet, Sveriges Kommuner och Landsting.

Förordning om kommunalekonomisk utjämning (SFS 2004:881), mars 2011.

Lag om allmänna vattentjänster (SFS 2006:412), mars 2011.

Rådet för kommunal redovisning (2009) *Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar* (Rekommendation 18), Stockholm: Rådet för kommunal redovisning.

SCB, Tabell: ”Antal förvärvsarbetande (dagbefolkning) per kommun 2003-2009”,
[Http://www.scb.se/Pages/TableAndChart___23044.aspx](http://www.scb.se/Pages/TableAndChart___23044.aspx)

Svenskt Vatten. Hemsida, [Http://www.svenskvatten.se/web/VA-taxor_2009.aspx](http://www.svenskvatten.se/web/VA-taxor_2009.aspx)

Älmhults kommun (2010) *Årsredovisning 2009*.